

v Litoměřicích ze dne 5. března 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem rušení obecného míru podle § 14 čís. 1 zák. z 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. a přečinem podle § 8 tr. zák. a § 24 tisk. zákona ze 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863, pokud čelila proti rozsudkovému výroku o vině přečinem podle § 8 tr. zák. a § 24 tisk. zák. ze 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863, zrušil rozsudek ve výroku o vině tímto přečinem a důsledkem toho i ve výroku o trestu a v dalších výrocích s trestem souvisejících a věc vrátil témuž soudu prvé stolice, by ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl, přihlížeje k právoplatnému odsouzení obžalovaného pro přečin podle § 14 čís. 1 zákona čís. 50/23, ohledně něhož zůstal rozsudek nedotčen.

D ů v o d y:

Přečin podle § 24 tisk. zák. čís. 6/63 jest deliktem ryze formálním, směřujícím k udržení pořádku ve věcech tiskových, a nemá pojmově nic společného s trestným činem, spáchaným obsahem tiskopisu. Ke skutkové podstatě přečinu podle druhé věty § 24 tisk. zák. (o kterýž případ podle obžalovacího spisu jde) se vyhledává »vědomost« jen ohledně okolnosti, že tiskopis byl zabaven; pro rozšiřování zabaveného spisu neb uveřejnění jeho obsahu tiskem stačí již jednání kulposní, uveřejnění nevědomky, zanedbáním povinné péče a podob. Zákon žádá »vědomost« o zabavení, — nestačí zaviněná nevědomost o zabavení, jak rozsudek mylně za to má. Rozsudek obírá se obhajobou obžalovaného při hlavním přelíčení 17. dubna 1929, že vůbec nevěděl o zabavení čísla 249 »I.« z 30. října 1928. Rozsudek na základě výpovědi svědka Maxe M-a, stereotypeura v tiskárně, zjišťuje, že tomuto svědkovi bylo známo, že v diskusní příloze »I.« byla zabavena jednotlivá místa, nevěděl však, která, a proto předložil znovu celou diskusní přílohu censurnímu úřadu. Rozsudek pokračuje: »Z toho následuje, že i obžalovaný, odpovědný redaktor »I.«, musel věděti o zabavení...«. Rozsudek neuvádí, jak a proč k tomuto skutkovému závěru dospívá, nevysvětluje, věděl-li M. o zabavení, proč musel i G. o něm věděti, a jest rozsudek ve směru tom nesrozumitelným, obsahuje důvody bez logické souvislosti se zjištěním, jež má býti o ně opřeno, a trpí tudíž vadou nedostatku důvodů ve smyslu § 281 čís. 5 tr. ř., což zmateční stížnost obžalovaného právem vytýká.

Čís. 3910.

Otázku, zda rozšiřováním nepravdivé zprávy může nastati některý z následků § 18 čís. 2 zákona na ochranu republiky, jest posuzovati podle rozšiřované zprávy, t. j. především podle obsahu této zprávy.

Podřadil-li nalézací soud skutek obžalovanému obžalobou jako přečin podle § 18 čís. 2 zák. na ochr. rep. za vinu kladený pod § 18 čís. 1 zákona jen vzhledem ke způsobu rozšiřování zprávy, použil zákona nepravdě a jest jeho rozsudek zmatečným podle § 281 čís. 10 tr. ř.

(Rozh. ze dne 12. července 1930, Zm I 841/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. října 1929, pokud jím byli obžalovaní podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěni z obžaloby pro zločin výzvy k trestným činům podle § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky a pro přečin šíření nepravdivých zpráv podle § 18 čís. 2 zákona, zrušil rozsudek soudu první stolice ve výrocích, jimiž byli obžalovaní podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěni z obžaloby pro ony trestné činy a uznáni vinnými přestupkem podle § 18 čís. 1 zákona a v důsledku toho i ve výroku o trestu a ve výrocích s tím souvisejících a věc vrátil soudu první stolice, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvody:

Napadený rozsudek zjišťuje v rozhodovacích důvodech, že tiskopis (leták), o němž tu jde, obsahuje nepravdivou zprávu o bezprostředně hrozícím válečném konfliktu, jehož se má zúčastniti i čs. stát. Rozsudek má tu podle rozhodovacích důvodů zřejmě na mysli jen obsah části letáku, že obžalovaní tuto zprávu, již pokládali za pravdivou neměli dostatečné důvody, rozšiřováním (rozhozováním) letáku veřejně rozšiřovali, ač věděli, že tím vážně znepokojí obyvatelstvo kraje nebo místa, kde leták byl jimi rozšiřován, nebo část tohoto obyvatelstva, vylučuje však, že rozšiřováním zprávy nastalo poškození bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti nebo veřejného pořádku, odůvodňuje tento výrok tím, že prostředek obžalovanými použitý, rozhozování letáků, nebyl s to, by přivodil takové následky, a uznává za tohoto stavu věci obžalované vinnými jen přestupkem podle § 18 čís. 1 zák. na ochranu republiky, kdežto z obžaloby pro přečin podle § 18 čís. 2 zákona (obžaloba stála na stanovisku, že obžalovaní věděli, že poškozují rozšiřováním oné nepravdivé zprávy bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost a veřejný pořádek) je podle § 259 čís. 3 tr. ř. zprošťuje. Zmateční stížnost namítá, že široké masy drobného chudého lidu na N-sku (kde byly letáky rozšiřovány) pocítily krutě útrapy světové války a že je dosud nezapomněly a že proto mohly býti zprávou o hrozící válce a o přípravách k ní uvedeny v takový nepokoj, že to mohlo vésti i k násilnostem, nanejvýš proti domnělým osnovatelům války, tak že veřejná bezpečnost a veřejný pořádek mohly býti porušeny. Při tom chce, zdůrazňujíc, že tyto následky mohly býti přivoděny zprávou, o níž tu jde, zřejmě vyjádřiti, že pro posouzení otázky, zda mohly ony následky nastati či nikoli, je rozhodným obsah zprávy, nikoli způsob rozšiřování letáku, v němž jest tato zpráva obsažena. Této námitce, již jest zkoumati s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 10 tr. ř. (námitka směřuje sice nejen proti podřazení skutku obžalovaných, záležitějšího ve veřejném rozšiřování oné nepravdivé zprávy, pod ustanovení § 18 čís. 1 zák. na ochranu republiky, nýbrž i proti výroku rozsudkovému, zprošťujícímu obžalované podle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin podle § 18 čís. 2 zák. na ochranu republiky, avšak tento výrok rozsudku vztahuje se jen

ke kvalifikaci skutku v obžalobě uvedené, nikoli ke skutku předmět obžaloby tvořícímu, k němuž se zprošňující výrok podle § 259 čís. 3 tr. ř. jedine vztahovati může, a je podle toho formálně pochyben), nelze upřítí důvodnosti. Neboť z ustanovení § 18 čís. 2 zák. na ochranu republiky jasně vysvítá, že otázku, zda rozšiřováním nepravdivé zprávy může nastati některý z následků v tomto ustanovení zákona uvedených, jest posuzovati podle rozšiřované zprávy, t. j. především podle obsahu této zprávy. Podřadil-li tedy nalézací soud skutek obžalovaným obžalobou jako přečin podle § 18 čís. 2 zák. na ochranu republiky za vinu kladený pod ustanovení § 18 čís. 1 zákona jen vzhledem ke způsobu rozšiřování zprávy, t. j. vzhledem k tomu, že se obžalovaní obmezili na rozhazování letáků, použil zákona nesprávně a zatížil tím rozsudek v tomto směru zmatkem podle § 281 čís. 10 tr. ř. mu vytýkaným.

Čís. 3911.

Ohrazoval-li se ten, kdo předal jinému tiskopis (zásadní prohlášení K. S. Č.), jehož obsahem byl spáchán trestný čin (§§ 15 čís. 3, 14 čís. 1, 5 a 18 čís. 2 zák. na ochr. rep.), k přečtení v určité schůzi (okresního zastupitelstva), proti tomu, by jeho obsah byl čten a schůze (jeho politické organisace) se usnesla, že se čísti nebude, byla přerušena jeho činnost stíhaná § 7 tr. zák.

(Rozh. ze dne 12. července 1930, Zm I 150/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Kutné Hoře ze dne 3. ledna 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem výzvy k vojenskému zločinu podle § 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky, přečinem rušení obecného míru podle § 14 čís. 1 a 5 a přečinem šíření nepravdivých zpráv podle § 18 čís. 2 téhož zákona; zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost jest důvodnou, pokud, uplatňujíc obsahem svých vývodů výtku neúplnosti rozsudku, napadá zjištění, že obžalovaný dal M-ému příkaz, by prohlášení na schůzi okresního zastupitelstva přečetl. Podle hájení se obžalovaného a podle výpovědi Karla M-ého obdržel obžalovaný koncem ledna 1929 jako důvěrník K. S. Č. dva výtisky zásadního rozhodnutí s poukazem; by je odevzdal zvoleným členům strany, kteří je měli na schůzi okresního zastupitelstva přečísti, obžalovaný odevzdal toto prohlášení na jedné z týdenních schůzí č-ského výboru Karlu M-ému, na této schůzi bylo prohlášení přečteno a o něm rokováno. Obžalovaný byl prý proti tomu, by prohlášení bylo na schůzi okresního zastupitelstva čteno, poněvadž nesouhlasil s obsahem a shledával tento postup bezúčelným, a bylo posléze ve výborové schůzi usneseno, že se